

ODPADY

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER ODBORNÉHO MĚSÍČNÍKU ODPADY

ČÍSLO 13 / 27. 6. 2012

Administrativa nakládání s odpady bude jednodušší

Administrativa spojená s nakládáním s odpady se od příštího roku zřejmě zjednoduší. Umožní to novela odpadového zákona, kterou 19. června schválila vláda. Pokud budou s návrhem souhlasit i sněmovna a Senát, například odpadový hospodář bude moci pracovat pro více firem, u přepravy nebezpečného odpadu odpadne povinnost vést evidenci na papíru, stačit bude elektronická. "Novela má zjednodušit život primárně podnikatelům," řekl po jednání kabinetu premiér Petr Nečas.

Původci odpadů kromě obcí nově nebudou povinni zpracovávat plán odpadového hospodářství. "Náklady jedné firmy na zpracování plánu odpadového hospodářství se přitom pohybují od 20.000 do 100.000 korun. Při počtu 4600 společností, které musí podle současného znění zákona plán zpracovat, se jedná o značnou úsporu, která posílí konkurenceschopnost českých podniků," řekl k návrhu mluvčí ministerstva životního prostředí Matyáš Vítík. Odpadový hospodář bude nově moci pracovat pro více než pět firem, jak to platí v současnosti. Nynější omezení podle předkladatelů návrhu vede k tomu, že firmy mají problém odpadového hospodáře sehnat.

Původce nebezpečných odpadů, jakými jsou například zbytky z průmyslové výroby, už nebude muset žádat o souhlas k jejich shromáždění. Pro další způsoby nakládání s nebezpečnými odpady zákon podmínky nemění.

V případě evidence při přepravě nebezpečných odpadů dosud platí, že evidenční list musí být rozeslán v sedmi kopiích. Ročně tak odesílatelé a příjemci takových odpadů ušetří za milion přeprav tři miliony korun.

Novela obsahuje i zjednodušení ohlašování zařízení k nakládání s odpady, nebo elektronizaci hodnocení nebezpečných vlastností odpadů. Podniková sféra změnou podle MŽP ušetří zhruba 130 milionů korun ročně, státní správa pak víc než 40 milionů za rok.

Novela šla na vládu s několika připomínkami krajů a ministerstva zdravotnictví. Nechtěly, aby byla zrušena povinnost mít souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady i v případě, že jde pouze o krátkodobé soustředění odpadů v místě jejich vzniku. Nelíbilo se ani zrušení povinnosti původce odpadů zpracovávat plán odpadového hospodářství. Tato povinnost zůstane zachována pouze pro obce.

HN: Velké firmy mají přebytečné emisní povolenky za 11,1 miliardy

Přes 29 milionů přebytečných emisních povolenek v hodnotě 11,1 miliardy korun nyní drží deset velkých českých firem v čele s ČEZ. Píší to v dnešním vydání Hospodářské noviny (HN). Jedná se o tři čtvrtiny celkového přebytku všech povolenek, které české firmy dostaly od státu v letech 2008 až 2011. Výplývá to ze studie britské nevládní organizace Sandbag, česká data dodalo občanské sdružení Centrum dopravy a energetiky.

Povolenky dávají energetickým firmám a dalším velkým producentům emisí právo vypouštět do atmosféry průmyslové plyny. Jedna povolenka se rovná tuně emisí. Až od roku 2013 si již budou firmy muset část přidělených povolenek samy platit. S přebytečnými povolenkami mohou firmy obchodovat. Nejvíce povolenek zbylo podle deníku energetické firmě ČEZ. Dohromady jich nyní má 7,1 milionu v hodnotě zhruba 2,6 miliardy korun. Na druhém místě je ArcelorMittal s 6,95 milionu povolenek a na třetím Energetický a průmyslový holding s 5,81 milionu povolenek. Celkové množství nadbytečných povolenek dosáhlo v České republice na konci loňského roku výše 41,2 milionu.

Praha vypíše nový tendr na svoz odpadů za 7,34 mld. Kč

Praha vypíše nový tendr na svoz komunálního odpadu, se záměrem souhlasilo dnes zastupitelstvo. Hodnota šestileté zakázky by měla být 7,34 miliardy korun. V současnosti svoz zajišťuje firma Pražské služby, Praha s ní prodloužila smlouvu do doby, než vybere nového dodavatele.

Praha nový tendr na svoz komunálního odpadu vypjala už loni. Hodnota desetileté zakázky měla být více než 13 miliard korun. Tendr ale provázely pochybnosti, nejnižší nabídka byla o více než tři miliardy vyšší. Proto bylo výběrové řízení zrušeno. Další tendr měl být vypsán do poloviny letošního roku, to se ale nestalo. Praha argumentuje mimo jiné změnou zákona o veřejných zakázkách, která začala platit od dubna. Město nyní předpokládá, že nového dodavatele vybere do konce roku.

V časopise ODPADY 6/2012

mimo jiné najdete:

PŘÍLOHA: ODPADY A OBCE

Téma: Freony –
recyklace domácího
chlazení

Úložiště radioaktiv-
ních odpadů u nás
i ve světě

Povinnost prokazovat ekologickou újmou

Mají výkupny své opodstatnění?

Předplatné si zajistíte na
www.odpady.ihned.cz

economia
OBSAH ROZHODUJE

O dotaci na kotle požádalo na 300 lidí

Celkem 304 lidí podalo během víkendu 17-18. června v Moravskoslezském kraji žádosti o dotaci na výměnu starých kotlů na pevná paliva za ekologičtější. Informovala o tom krajská mluvčí Šárka Vlčková. Kraj a ministerstvo životního prostředí pro výzvu vyčlenily po 20 milionech korun, což má pomoci k výměně tisícovky kotlů. Každý žadatel může získat 40 000 korun. Další zájemci mohou žádosti podávat v úředních hodinách na krajském úřadě. "Přijem žádostí bude ukončen v den vyčerpání alokace pro tuto výzvu, nejpozději však 31. července," uvedla Vlčková.

Sněmovna pro jednodušší povolování staveb

Sněmovna v závěrečném čtení schválila velkou vládní novelu stavebního zákona, která má za cíl mimo jiné zjednodušit proces povolování staveb. Podle ministra pro místní rozvoj Kamila Jankovského má novela posílit princip "jedna stavba, jeden úřad, jedno rozhodnutí". Novela na druhou stranu zvyšuje některé poplatky, které s povolováním staveb souvisí. Míří k posouzení do Senátu. Předloha například rozšiřuje výčet případů, kdy se nevyžaduje územní rozhodnutí ani územní souhlas. Zpřesňuje také postup při vedení zjednodušeného územního řízení. Současně s tím výrazně zkracuje některé lhůty v územním plánování a upravuje podmínky, za jakých se veřejnost může účastnit správních řízení. Předloha má dále umožnit lidem, aby připomínkovali návrhy územních plánů už v takové fázi úředního procesu, kdy to dosud možné nebylo. Změna má posílit také pozici vlastníků pozemků dotčených územním plánem.

Senát podpořil zákaz těžby břidlicových plynů

Senát podpořil zákaz těžby břidlicových plynů metodou hydraulického štěpení, který navrhli formou zákona senátoři ODS a ČSSD. O

(Pokračování na stránce 2)

ČIŽP: Dvě třetiny z kontrolovaných sběrů v ČR porušily předpisy

Česká inspekce životního prostředí v březnu a dubnu zkontrolovala v Česku 139 provozoven pro sběr a výkup kovových odpadů a u dvou třetin z nich zjistila porušení provozního řádu nebo zákona o odpadech. Nejproblémovější byly z tohoto hlediska sběrný v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, sdělila mluvčí inspekce Simona Cigánková. Podle ní se navíc potvrdilo, že vypalování kabelů a součástek obsahujících měď je stále běžný, ale nikoli legální způsob získání mědi. Inspekce odhalila i případ, kdy jeden člověk za tři měsíce donesl do sběrný 44 tun železného odpadu, za který dostal téměř 190 000 korun. Kvůli pochybnosti o legálnosti získání těchto kovů dostala kauzu k vyšetření policie. Mluvčí upozornila rovněž na to, že v Česku je mnoho sběrů, ačkoli reálně nejsou potřebné. "Tato skutečnost, ve srovnání s kapacitami kontrolních orgánů, pak přímo úměrně souvisí s rizikem porušování právních předpisů," uvedla mluvčí. Podle ní nadprůměrně mnoho těchto provozoven je hlavně v sociálně vyloučených lokalitách, kde je i velké riziko související s krádežemi kovových předmětů jako značek nebo kanálových poklopů. Mimo jiné na jejich výkup a výkup barevných kovů se inspektoři při kontrole zaměřili. Vedle toho také zjišťovali, jak provozovny s kovovými odpady nakládají. Nejčastěji poté zjistili, že provozovny nebyly dostatečně označeny, překročily povolenou kapacitu nebo přijímaly nepovolené odpady. V souvislosti se zákonem o odpadech některé sběrný porušily i zákaz výkupu uměleckých nebo pietních předmětů. Provozovatelé též nedodržují systém zpětného odběru a odděleného sběru elektrozařízení, doplnila mluvčí. Za zjištěná porušení ČIŽP zahájila nebo zahájí správní řízení o uložení pokuty. V jednom případě podala krajskému úřadu podnět ke zrušení souhlasu k provozování zařízení.

Při opravě Pražského hradu bylo použito pěnové sklo REFEGLOSS

Když restaurátoři, kteří opravují Pražský hrad, hledali materiál pro rekonstrukci balkonů, do kterých zatékalo, vybrali si pěnové sklo REFEGLOSS. Původně mělo jako materiál pro výplň prostor v balkónech sloužit kamenivo z expandovaného jílu. Hlavním důvodem byly technické parametry obou materiálů. Restaurátoři požadovali lehký materiál, který nezatěžuje konstrukci, a nebude nasáklavý. Oba hlavní parametry pěnové sklo REFAGLOSS splňuje. Pěnové sklo REFEGLOSS se vyrábí z odpadových střepek z obalového skla. Jde tedy i stoprocentně ekologický, což je v poslední době také stále častější požadavek mnohých investorů. Pěnové sklo na rekonstrukci dodala společnost RECIFA, a.s. a realizaci provedla společnost SP s.r.o. Na přestavbu balkonů bylo použito 50 m3 pěnového skla.

Sběrný dvůr s třídičkou stavebního odpadu vznikne v Mělníku

Nový sběrný dvůr s třídičkou stavebního odpadu vznikne letos v Mělníku. Mobilní zařízení za 4,8 milionu korun bude podle vedení města jedním z nejmodernějších v republice. Záměr odsouhlasila minulý týden městská rada, řekl ČTK starosta Ctirad Mikeš (ČSSD).

Dvůr v městské části Rousovice bude mít plochu přibližně 50 krát 50 metrů. "Budovat jej začneme letos v srpnu, jak známo město musí podle zákona likvidovat veškerou stavební suť vzniklou v jeho katastru. Na místě tak vznikne i mobilní zařízení na třídění stavebních materiálů, které nebude investicí města, ale soukromé firmy. Rada města schválila uzavření smlouvy o dílo s investorem," řekl Mikeš. Podle radnice by měli lidé ocenit najížděcí rampy, díky kterým nebude nutné odpad do kontejnerů zvedat. Přejezd do dvora bude rozdělen pro osobní automobily a nákladní zvlášť. "Vozy s odpadem a veškerým přepravovaným materiálem budou jezdit ulicí U Vlečky. Obytná část kolem ulic Stará, Růžová a Okružní nebude tolik exponovaná, jimi budou projíždět jen osobní automobily," uvedl starosta. V Mělníku již fungují tři sběrné dvory. Pozemek na výstavbu čtvrtého v Rousovicích zapůjčil městu Středočeský kraj.

Byly na D47 použity odpady?

Česká inspekce životního prostředí provedla šetření úseku dálnice D47 vod 146,600 km do 153,054 km. Společnost EUROVIA jako zhotovitel stavby tam měla firmy ŘSD ČR použít necertifikované materiály a dopustit se tedy nedovoleného nakládání s odpady. Inspekce konstatovala, že na stavbě dálnice byly podle předložených bilancí použity stavební výrobky, nikoli odpady. Kontrola dodržování stavebních postupů, kvality odvedených prací a stavebního materiálu jsou v kompetenci jak zhotovitele prací, tak stavebního dozoru ŘSD ČR. Inspekce není příslušná posuzovat změny použitých stavebních materiálů. Na stavbě tedy nebylo prokázáno nedovolené nakládání s odpady. Simona Cigánková, tisková mluvčí ČIŽP v tiskové zprávě dodává, že i kdyby se kontrolou ze strany ČIŽP zjistilo nezákonné nakládání s odpady, zákon o odpadech umožňuje postihovat porušení zákona pouze tři roky od okamžiku, kdy k tomuto porušení došlo.

(Pokračování ze stránky 1)

těžbě se uvažuje v několika českých a moravských regionech. Podle kritiků je ale podloží pro těžbu nevhodné a mohlo by ohrozit životní prostředí. Senát rozhodl o tom, že zákon před dalších schvalováním posoudí jeho výbory hospodářský a pro životní prostředí.

V Lanškrouně ekologicky likvidují bioodpad

Město Lanškroun začne s ekologickou likvidací bioodpadu. Systém kontejnerů a svážení takzvaného zeleného odpadu začne letos v létě a bude zdarma. Odpad se bude vyvážet jednou za 14 dní do kompostárny.

Technické služby zapůjčí nádoby na odpad a ten potom zdarma odvezou. Sběrných míst by mělo být celkem pět. Město získalo na svoz bioodpadu dotaci dva miliony korun od Státního fondu životního prostředí. Město ji využije na nákup vozidla a nádob k ukládání odpadu.

Ve sběru a třídění odpadu nejlepší Vimperk

Nejlepší systém sběru a třídění komunálních odpadů v České republice měl v roce 2011 osmitisícový Vimperk z okresu Prachatice. V osmém ročníku soutěže O křišťálovou popelnici, jejíž výsledky byly vyhlášeny v Hradci Králové, skončil na druhém místě Jeseník. Třetí příčka patří středočeským Sedlčanům. Do soutěže pořádané společností Eko-kom bylo zapojeno téměř 6000 měst a obcí.

Vedle oceněných se do finálového kola dále probíjaly Litomyšl, Uherské Hradiště, Bilovec, Týniště nad Orlicí, Nové Město na Moravě, Říčany, Český Brod, Olomouc, Milevsko, Černošice a Lomnice nad Popelkou. Vítězové si mezi sebou rozdělili odměnu 320 000 korun.

Obnovitelné zdroje pokryly přes 10 % spotřeby

Elektrina z obnovitelných zdrojů v loňském roce pokryla 10,55 procenta tuzemské spotřeby. Největší podíl na výrobě měla elektrina z fotovoltaických elektráren.

Za posledních sedm let vzrostla výroba z obnovitelných zdrojů více než dvojnásobně, v roce 2004 tvořila 3,8 procenta domácí spotřeby. Vyplývá to ze zprávy Energetického regulačního úřadu. Před sedmi lety tvořily většinu výroby z obnovitelných zdrojů vodní elektrárny. Od té doby se však jejich produkce příliší nezvýšila, pohybuje se kolem 2000 gigawathodin.

Fotovoltaika v roce 2004 vyrobila jen 100 megawathodin elektriny, loni to ale bylo již téměř 2200 GWh. Větrné elektrárny v loňském roce vyrobily 590 GWh elektriny, v roce 2004 to bylo jen necelých 10 GWh. V posledních letech rostla také výroba energie z biomasy, loni tvořila 1682 GWh.

V Pardubicích bude víc míst pro třídění odpadu

V Pardubicích přibude do konce června 70 nových míst pro třídění odpadu. Jsou to především kontejnery na papír a bílé sklo. Lidé tak budou mít k dispozici celkem 1024 separačních kontejnerů o objemu 1100 litrů. Sníží se tak docházková vzdálenost ke kontejnerům. Zároveň se navýší počet stanovišť, kde jsou k dispozici kontejnery na všechny separované složky komunálního odpadu na jednom místě.

Většina Čechů podporuje obnovitelné zdroje

Podpora energetické soběstačnosti České republiky by podle dvou třetin Čechů měla být založena na obnovitelných zdrojích energie. Většina lidí by také uvítala snížení podílu uhlí v tuzemské energetice a třetina Čechů míní, že by v Česku mělo být méně jaderných zdrojů než nyní. Vyplývá to z průzkumu veřejného mínění, který pro Alianci pro energetickou soběstačnost zpracovala agentura SC&C. "Výrazná podpora veřejnosti pro střešní solární panely, malé vodní elektrárny, větrné turbíny nebo teplárny na biomasu je skvělou zprávou pro čistou energetiku navzdory snaze politiků i vysokých státních úředníků další růst obnovitelných zdrojů zastavit," komentoval průzkum výkonný ředitel Aliance pro energetickou soběstačnost Martin Sedlák. Skupina odborníků v čele s bývalým předsedou Akademie věd ČR Václavem Pačesem a předsedkyní Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Danou Drábovou v aktualizované energetické koncepci navrhuje, aby jaderné elektrárny v roce 2030 vyráběly polovinu veškeré elektřiny v Česku. Nyní se podíl jaderné energetiky pohybuje okolo jedné třetiny. Podpora obnovitelných zdrojů by podle komise měla skončit, jakmile dosáhne podílu 15 procent. Někteří odborníci opouští, že obnovitelné zdroje mohou do roku 2050 pokrýt zhruba polovinu produkce elektřiny. Z průzkumu vyplynulo, že přibližně 57 procent respondentů by chtělo více malých vodních elektráren, 54 procent podporuje solární elektrárny na střechách domů a 46 procent účastníků je pro více tepláren poháněných biomasou. Naopak méně by mělo být uhelných elektráren, což zmínili 59 respondentů. Méně dolů na uhlí preferuje 48 procent lidí a podle stejného podílu respondentů by mělo ubýtní uranových dolů i solárních elektráren umístěných na zemi. K malým městským výtopnám poháněným jadernými reaktory se negativně vyjádřilo 43 procent účastníků průzkumu. Necelé tři čtvrtiny občanů jsou pro útlum těžby uhlí a vývozu elektrické energie. Pokračování vývozu a rozšíření těžby hnědého uhlí si přálo pouze 30 procent účastníků průzkumu. Až dvě třetiny oslovených lidí chtějí mít na střeše domu solární panely. Další rozvoj těžby uranu nemá podporu u 60 procent lidí.

Pět firem z USA bude spolupracovat na ekologickém plastu

Pět velkých amerických společností plánuje spolupráci při vývoji a využití umělých hmot vyrobených z rostlinných zdrojů. Jsou to Coca-Cola, Ford Motor, H.J. Heinz, Nike a Procter & Gamble. Umělá hmota vyrobená z rostlinných zdrojů by snížila využívání fosilních paliv. Cílem je, aby nový plast byl z udržitelných zdrojů a komerčně realizovatelný. Spolupráce na vývoji bude stavět na "rostlinné lahvi" společnosti Coca-Cola, lahev je z 30 procent vyrobená z cukrové třtiny. Firma Heinz již získala od Coca-Coly licenci na tuto technologii a chce ji využít u některých svých lahví na kečupy. Všechny jmenované společnosti v současnosti ve výrobě používají PET, tedy polyethylentereftalát. PET se využívá pro různé produkty od umělohmotných lahví, oděvů a obuvi po koberce a automobily. K jeho výrobě je však potřeba ropa.

Iberdola postaví v Německu větrnou farmu na moři

Španělská energetická společnost Iberdola chce postavit v Německu větrnou farmu na moři, která po dokončení bude patřit mezi největší na světě. Do farmy chce investovat 1,6 miliardy eur (41 miliard Kč). Výroba elektřiny by měla začít v roce 2016. Celková kapacita až 80 větrných turbín má činit 400 megawattů, což vystačí pro roční spotřebu elektřiny pro 350 000 domácností. Elektrárna Wikinger bude v Baltském moři, 30 kilometrů od pobřeží ostrova Rujána, a pokryje plochu 34 kilometrů čtverečních. Iberdola patří mezi největší výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů energie na světě. Podniká ve 23 zemích a na konci března instalovaná kapacita jejích elektráren z obnovitelných zdrojů energie činila 14.000 megawattů. Celkem má v plánu vystavět v Evropě větrné elektrárny s kapacitou 11.000 megawattů, nejdůležitější projekty budou v Británii, Francii a Německu.

OSN představila nový index hospodářského bohatství

Některé přední světové ekonomiky vykazují výrazně nižší růst, když se vedle tradičních ekonomických ukazatelů do výsledné bilance započítává také z velké části nezvratné čerpání přírodních zdrojů. Ukazuje to nový index navržený Univerzitou Spojených národů a Programem OSN pro životní prostředí (UNEP). Index všeobecného bohatství (Inclusive Wealth Index - IWI), který byl v neděli představen v brazilském Riu de Janeiro, pracuje mimo jiné s příbytkem či úbytkem přírodních zdrojů a chce tak vládám poskytnout přesnější přehled o jejich skutečném hospodářském bohatství a udržitelnosti ekonomického růstu. Odborníci za pomoci indexu porovnávali vývoj ve 20 zemích mezi lety 1990 a 2008. Ze srovnání vyplynulo, že podle tradičního měřicího nástroje, HDP, ekonomiky Číny, Spojených států, Brazílie a Jihoafrické republiky rostly o 422 procent, 37 procent, 31 procent a 24 procent. Při použití IWI ale hodnoty růstu klesly na 45 procent u Číny, 13 procent u Spojených států, 18 procent u Brazílie a dokonce minus procento u JAR. Výrazný rozdíl hodnot byl způsoben právě značným vyčerpáním přírodních zdrojů v těchto zemích.

Za nečištění splašků ve Dvoře další pokuta

Hradecký kraj uložil majiteli čistírny odpadních vod ve Dvoře Králové, firmě Evorado Import, za únorové nečištění městských splašků pokutu 150 000 korun, informoval mluvčí kraje Jiří Hošna.

Již v květnu kraj dal pokutu 250 000 korun bývalému provozovateli čistírny, firmě WWTP DKNL. Firma WWTP DKNL se proti pokutě odvolala k ministerstvu životního prostředí, stejnou možnost má nyní i Evorado Import.

Schwarzenberg se ohradil proti kritice Temelína

Český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg se v příspěvku pro vydání německého listu Süddeutsche Zeitung ohradil proti německé a zejména bavorské kritice dostavby jaderné elektrárny Temelín. Nezná prý jiný případ, kdy by na sousedy byl vyvíjen takový nátlak, aby ustoupili od svých záměrů. Zdůraznil přitom svrchované právo České republiky rozhodnout o své energetické koncepci.

"Česko není jedinou zemí v Evropě, která získává elektřinu z jádra. Neznám však jiný podobný případ, kdy by soused vyvíjel tak velký tlak, aby druhou stranu odradil od jejího záměru, jako je tomu proti Temelínu. Nemluvě o často přehnaných zprávách v bulvárním tisku o výpadech," píše Schwarzenberg.

"Dnes se často a mnohdy emocionálně diskutuje o německém odklonu od jádra a o jeho důsledcích - stejně jako o českém rozhodnutí dále rozvíjet jadernou energii. Důležité přitom je brát ohled na svrchovanost v rozhodování každé země," zdůraznil šéf české diplomacie. Připomněl, že Česko respektuje a podporuje německé rozhodnutí nahradit využívání jaderné energie obnovitelnými zdroji. "A to i navzdory skutečnosti, že životně důležité dodávky energie ze severu na jih Německa proudí přes Česko, a extrémně přetěžují českou přenosovou síť," dodal Schwarzenberg.

V ČR málo stanic pro auta na alternativní pohon

Chybějící podpora státu a nedostatečná síť dobíjecích stanic jsou hlavní problémy, které v tuzemsku brání rozšíření automobilů poháněných plynem nebo elektřinou. Na konferenci Autosympo 2012 se na tom shodli předsedové České automobilové společnosti Branko Remek a Asociace NGV Zdeněk Prokopec.

Odborníci debatovali třeba o využití alternativních pohonů u užitkových a osobních aut. Konference odborníků o alternativních pohonech aut se konala při příležitosti otevření vědecko-technického centra v Roztokách u Prahy, jehož výstavba stála 450 milionů korun. Stovka vědců tam bude pracovat na vývoji a výzkumu motorů.

Vědecký park byl dostavěn na konci loňského roku, od té doby fungoval ve zkušební provozu.

Ministr zrušil rozhodnutí o průzkumu

Ministr životního prostředí Tomáš Chalupa zrušil rozhodnutí o stanovení průzkumného území pro těžbu uhlí zplyňováním na Karvinsku. Žádost podle ní nebyla v první instanci dostatečně posouzena.

V Africe budou čerpadla na vodu hlásící poruchu esemeskami

Dostupnost pitné vody v Africe by v budoucnu mohl výrazně zlepšit nápad britských vědců z Oxfordské univerzity. Africká čerpadla na vodu obohatí o speciální vysílač, který bude pomocí textových zpráv informovat o případné poruše. Díky tomu budou opravy pump mnohem rychlejší i ve vzdálených oblastech, napsal server BBC. První vylepšená čerpadla se již brzy začnou testovat v 70 vesnicích v Keni. Na fungování těchto ručních čerpadel jsou závislé životy stovek milionů lidí v celé Africe, neboť leckde nemají k dispozici jiné nezávadné zdroje vody.

V současnosti je však podle odhadů asi třetina těchto pump porouchaná. Některé z nich se nacházejí v odlehlých oblastech, a tak jejich oprava trvá někdy i měsíc, což pro vesničany představuje velký problém. Cílem vědců je zajistit opravy čerpadel do 24 hodin. Osmdesát procent všech závad jsou podle nich malého rozsahu, takže je možné odstranit je přímo na místě. Vysílač by navíc mohl odhalit počínající problémy ještě dřív, než pumpa přestane zcela fungovat. Tím by se mohly ušetřit i finanční náklady. Realizaci tohoto nápadu umožnil rozvoj sítí mobilních telefonů, který v Africe v nedávné době nastal. Dokonce se odhaduje, že přístup k těmto sítím má ze subsaharské Afriky více lidí, než jich má zajištěno přístup ke kvalitní vodě. "(Zařízení) měří pohyb páky, což nám umožní odhadnout průtok vody v čerpadle. Dokáže (také) pravidelně posílat informace pomocí SMS do centrály, kde data vyhodnotí. Pokud zjistí, že má pumpa závadu, mohou velmi rychle vyslat na místo technika, který ji opraví," vysvětlil pro BBC člen britského týmu Patrick Thomson. Uvedená technologie vědcům navíc umožní zjistit, jaký objem vody se reálně v afrických oblastech spotřebuje.

Česká rodina platí za obnovitelné zdroje ročně přes 1000 Kč

Průměrná česká rodina ročně zaplatí za obnovitelné zdroje v ceně elektřiny 1047 korun. Největší část z toho jde na podporu fotovoltaiky. V příštích letech by se mohla platba za obnovitelné zdroje ještě zvýšit. Celkem letos obnovitelné zdroje stojí spotřebitele 38 miliard korun. Vyplyvá to z údajů Energetického regulačního úřadu. Rodina v průměru za rok podle ERÚ spotřebuje 2,5 megawatthodiny elektřiny. U každé megawatthodiny elektřiny přispívá poplatkem 419 korun, který slouží jako podpora obnovitelných zdrojů. Tento poplatek prudce vzrostl v minulých letech hlavně kvůli boomu solárních elektráren, loni činil 370 Kč, v roce 2010 byl 166 korun, předtím se počítal jen na desítky korun. Z podpory obnovitelných zdrojů tvoří fotovoltaika 68 procent. Tuzemské solární elektrárny tak průměrnou rodinu stojí ročně zhruba 712 korun. Fotovoltaika přitom v celkové výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů zaujímá asi třetinu.

Dalším významným obnovitelným zdrojem jsou bioplynové stanice, ty rodinný rozpočet v cenách elektřiny ročně stojí v průměru zhruba 130 korun. Za zdroje spalující biomasu zaplatí rodina asi 107 Kč. Zbývající zdroje jsou vzhledem k poměrně nízkému instalovanému výkonu podporovány méně. Například větrné elektrárny stojí ročně rodinu v průměru asi 15 korun. Za malé vodní elektrárny zaplatí necelých 50 korun. V dalších letech by poplatky za obnovitelné zdroje mohly vzrůst. Stát totiž v současnosti na podporu obnovitelných zdrojů ve výši 38 miliard Kč zdrojů přispívá částkou 11,7 miliardy korun, čímž tlumí růst cen elektřiny. Poplatek za MWh proto činí zmiňovaných 419 korun, bez dotace státu by však činil 670 Kč/MWh, a obnovitelné zdroje by se tak spotřebitelům prodražily o další stovky korun. Zatím není jisté, zda bude stát na obnovitelné zdroje touto částkou přispívat i v budoucích letech.

Česká ekologická expedice jede na Špicberky

Na Špicberky (norsky Svalbard) odjíždí ekologická expedice Jihočeské univerzity. Pod vedením Josefa Elstera se na výzkumné stanici do 1. září vystřídá 25 vědeckých pracovníků. Stanice se nachází u zálivu Petunia, asi 60 kilometrů severně od správního střediska Svalbardu - Longyearbyenu. Je jednou z nejseverněji položených vědeckých základů, uvedla mluvčí univerzity Hana Bumbová. O prázdninách bude na stanici také 26 studentů, kteří se účastní kurzu polární ekologie. Jde o praktickou část kurzu, jehož teoretickou část už studenti absolvovali na univerzitě. Studenti se zapojí do terénních výzkumných prací ve spolupráci s vědeckými pracovníky, a současně budou plnit vlastní výzkumné projekty odpovídající jejich odbornému zaměření.

Letošní expedici zahajuje osmičlenný tým, který má za úkol připravit stanici na příjezd ostatních pracovníků a především studentů. Prioritou bude připravit chatu, opravit ji po útoku ledního medvěda a začátkem července dopravit materiál dovezený polskou lodí do blízkosti stanice.

Cílem expedice v letošní sezóně je především organizace kurzu pro studenty a pokračování započatých experimentů a měření. Vědci také zahájí výzkum vybraných jezer v oblasti Billefjorden.

Instalovaný výkon fotovoltaiky

Za poslední rok a půl výrazně zpomalil růst instalovaného výkonu solárních elektráren v Česku. Od začátku roku 2011, kdy skončila finanční podpora velkých fotovoltaických elektráren, přibýlo 600 nových zdrojů a celkový instalovaný výkon vzrostl o 8,1 megawattu, informovala Česká fotovoltaická průmyslová asociace. Za výhodné podpory ještě v roce 2010 se instalovaných výkon zvýšil čtyřnásobně na 1953 MW. Nyní mají na podporu nárok jen malé solární zdroje do 30 kW.

Za prvních pět měsíců obdržely distribuční společnosti přes 10 000 žádostí o připojení, uvedla CZEPOH. Kapacita v síti je však omezená a distributoři připojují jen v některých krajích. Podle CZEPOH tvoří fotovoltaické instalace na střeších rodinných domů, firem, výrobních závodů či supermarketů 88 procent všech solárních elektráren v Česku.

Velkých zdrojů o výkonu několik megawattů je méně, ale pokrývají většinu solárního výkonu. Solární elektrárny se na celkové tuzemské výrobě elektřiny loni podílely 2,4 procenta.

Slovenský soud pozastavil vysokou daň na emisní povolenky

Slovenský ústavní soud pozastavil platnost 80procentní daně, kterou od loňska musely platit firmy z hodnoty nespotřebovaných emisních povolenek.

Vysokou daň, kterou uvalila na podniky předchozí vláda a kterou podle tisku současný kabinet premiéra Fica Roberta hodlá zrušit, napadli u soudu poslanci parlamentu.

Chalupa nechá zkontrolovat dotace

Ministr životního prostředí Tomáš Chalupa nechá projít auditem dotace, jejichž rozdělení zpochybňují nevládní organizace. Sdružení, která peníze dostala, osobně nezná, sdělil mluvčí úřadu Matyáš Vítík.

Podle serveru Aktuálně.cz ministerstvo poslalo z fondů švýcarsko-české spolupráce miliony korun třem sdružením, která vznikla jen pár dní před konečným termínem pro podávání žádostí o dotace a o nichž ani po půl roce nejsou dostupné skoro žádné veřejné informace.

*Vážení čtenáři,
toto číslo newsletteru Odpady je před prázdninami poslední. Další pro vás připravíme 12. 9. Poté již budeme newsletter opět vydávat jako obvykle každých 14 dnů.*

Příjemné léto přeje redakce